

9-16

«Олімпійський» виходить на фінішну пряму

«Урядовий кур'єр» перевіряв, як головна спортивна арена столиці готується приймати найсильніші збірні Старого Світу — учасників фінального турніру континентальної першості.

ГАЗЕТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ
ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

ЧЕТВЕР, 8 ВЕРЕСНЯ 2011 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№ 164 (4562)

ЦИТАТА ДНЯ

ЮРІЙ БОЙКО:

«Україна готова до реекспорту газу в разі, якщо російські колеги наполягатимуть на обсягах, передбачених контрактом 2009 року».

Міністр енергетики і вугільної промисловості про переговори з «Газпромом»

4

За російський газ розраховуємось без затримок

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ. Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» перерахувала ВАТ «Газпром» близько 487 млн дол. США за імпортований у серпні 2011 року природний газ. Ціна природного газу для вітчизняної компанії у третьому кварталі 2011 року становить близько 355 доларів США. Відповідно до умов додаткової угоди до базового контракту, яка була укладена між Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України» та ВАТ «Газпром» 21 квітня 2010 року, ціна природного газу визначається з урахуванням знижки у розмірі 100 дол. США за 1000 куб. м.

Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» щомісяця своєчасно та в повному обсязі виконує свої зобов'язання перед ВАТ «Газпром» щодо оплати імпортованого природного газу, повідомляє управління по зв'язках з громадськістю НАК.

ЦИФРА ДНЯ

99,6%

становив індекс споживчих цін (індекс інфляції) у серпні 2011р. по відношенню до липня, повідомляє Держстат

До зими — стаханівськими темпами

На контролі
«Урядового кур'єра»

ФОТО УНІАН

5

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ. «Урядовий кур'єр» розпочинає акцію, мета якої — проконтролювати підготовку регіонів України до чергового опалювального сезону

«Яка користь суспільству від такої паразитичної системи?»

ЗАСІДАННЯ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ. За протидію реформам системи адмінпослуг Микола Азаров погрожує чиновникам звільненням

Вадим ПРОЦИШИН,
«Урядовий кур'єр»

Інформуючи міністрів про засідання Комітету з економічних

реформ, на якому Президент дав уряду низку доручень щодо поліпшення роботи кількох міністерств та відомств, Прем'єр-міністр Микола Азаров зі свого

боку наголошував: дерегуляція спрямована на забезпечення більшого ступеня економічних свобод для підприємств та громадян. А це — визначальні речі

для поліпшення якості життя в країні.

Тому одним із головних завдань для своїх підлеглих глава уряду визначив пришвидшення

процесу дерегуляції та подальше скорочення адміністративних послуг, які надаються владними структурами.

2

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України 3 7 вересня 2011 року

USD 797.2700
за 100 доларів США

EUR 1124.0710
за 100 євро

RUB 2.6925
за 100 рублів

/ AU 150763.76

AG 3336.57

PT 149647.58

PD 61070.88

за 10 тройських унцій

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

Медичне страхування:
новий погляд на старі проблеми

ЯКІСТЬ ОБСЛУГОВУВАННЯ. Чому лікарю платять двічі — і держава, і пацієнт?

Андрій ПІНЧУК,
народний депутат
України

Безкоштовна медицина давно перетворилася на міф, у який майже ніхто не вірить, але продовжують згадувати. Сучасна економічна ситуація в Україні диктує свої умови. Ринкові відносини передбачають новий формат обслуговування, причому для всіх. Купуючи товари в магазині, усі звикли розраховуватися за них на касі. У випадку медичного обслуговування теж ідеться про конкретні послуги, які громадяни змушені купувати.

Той варіант безкоштовної медицини, який працює сьогодні, себе не виправдовує. Громадянам доводиться чекати у довгих чергах, а отримавши поради лікаря в державній поліклініці або лікарні, все одно витратити купу грошей на подальше лікування. Аби не залишитися без уваги, варто додатково «стимулювати» медичний персонал. Причому розцінки та види «стимулювання» інколи пред'являють ледь не у вигляді меню чи рахунка за послуги. Така «безкоштовна медицина» виходить ще дорожчою, ніж деякі варіанти лікування у приватних клініках.

Треба врахувати, що лікар отримує зарплатню від держави плюс «винагороду» від клієнта — його послуги оплачуються двічі. Занедбана й корупційна система медичного обслуговування має низку причин на таке функціонування: мізерне державне фінансування галузі охорони здоров'я, низькі заробітні плати медичних працівників, ментальність і звички громадян. Та це смертельно небезпечно, коли у людини просто немає коштів на «стимулювання», а допомога потрібна негайно.

Виходом із такого замкнутого кола може стати повний перехід на ринкову модель — медичні, як і будь-які інші послуги, що споживаються громадянами України, відкрито оплачуватиме клієнт. Великим плюсом є те, що людина наперед може знати, кому, скільки і головне за що вона заплатить гроші. А головне — можна буде вимагати відповідної якості обслуговування та гарантій послуг. У разі виникнення проблем можна звернутися до суду і з'ясувати все відкрито. Лікарні не триматимуть спеціалістів, яким не довіряють клієнти. Заробітні плати справжніх фахівців досягнуть гідного рівня.

Скільки коштуватиме мені страхування здоров'я?

Хоча, передбачаю, не все буде ідеально. Зрозуміло, що не кожен і завжди зможе знайти певну суму грошей на лікування, особливо якщо потреба виникає несподівано. У розвинених країнах саме для таких випадків працює система добровільного медичного страхування. Страхові компанії надають можливість громадянам отримати необхідні кошти на лікування за умови

сплати певної суми. Придбавши поліс медичного страхування, можна отримати доступ до певної суми коштів, яку гарантовано отримає клієнт у разі виникнення потреби. Залежно від набору послуг та переліку клінік вартість полісів різна: від мінімального (медичний огляд, лікування застуди) до розширеного (онкологічні захворювання, ретельні обстеження).

В Україні послугами добровільного медичного страхування користується вже значна кількість населення. Проте якість цих послуг далеко не завжди виправдовує надії. Наприклад, труднощі можуть виникнути, коли вам нагально потрібно купити ліки і ви розраховуєте на відшкодування їхньої вартості від страхової компанії. Внутрішні неузгодженості та брак

договорів між страховими компаніями, лікарнями та аптеками не повинні впливати на інтереси споживачів страхових та медичних послуг...

Державне регулювання питань страхової медицини має внести низку правок для вдосконалення діяльності страхових компаній та захисту інтересів громадян. Основне завдання державного регулятора — налагодити систему таким чином, щоб кожна застрахована особа гарантовано і без зайвої біганини отримувала повний спектр послуг, передбачений страховим договором. Страховий поліс — це гарантія безпеки, а не квиток до кількох кіл пекла, біганини та доказів власної хвороби.

Нині розробляється нова редакція закону України «Про страхування», в якому слід передбачити всі моменти і закласти основу нової системи. Громадяни не повинні принижуватися перед страховою компанією в разі потреби отримання страхового покриття. Все навантаження з оформлення відповідних документів — це робота страхових агентів або брокерів. Закон має захищати інтереси передусім споживачів послуг — громадян України.

«Коли влаштували перевірку — вжахнулися!»

Начальник Держгірпромнагляду
в Сумській області
Ігор ПАНТЕЛЄВ

УК Ігорю Васильовичу, за підсумками першого півріччя області має доволі непогані показники стосовно безпеки праці. Це випадковий сплеск чи закономірність?

— Однозначно друге. Адже останнім часом зазначене питання перебуває не тільки на ретельному і професійному, а й жорсткому контролі. Тут легковажити в жодному разі не можна: краще «перегнути палицю», тобто максимально запобігти можливим нещастям, аніж...

УК Очоловане вами відомство опікується питаннями, успішність яких залежить від багатьох чинників. На вашу думку, що саме в основі тих позитивних тенденцій, які маємо сьогодні?

— Я виділив би дві його складові. Перша — особиста дисципліна й уважність будь-кого з тих, хто працює. Друга — створення безпечних умов праці на кожному робочому місці. У процентному співвідношенні це відповідно 95 і 5. Тобто все залежить насамперед від кожного з нас.

Стосовно 5%, то є такі виробництва, де потрібні матеріальні затрати, аби працюючі почувалися впевнено і безпечно. Узагальнивши перше й друге, можна дійти висновку: в області значно посилилась наглядова робота і водночас — матеріальна турбота про небезпечні виробництва. Як наслідок, за перше півріччя смертельних випадків сталося лише три, або вдвічі менше порівняно з відповідним минулорічним періодом, а травматизм скоротився на чверть, або на 30.

УК Як кажуть, на Бога сподівайся, але й сам не дрімай. Та все таки які виробництва, сфери залишаються найбільш уразливими з точки зору людської безпеки?

— Машинобудування. Протягом першого півріччя тут постраждали десятки працівників. Хоч і менше, ніж у минулі роки, але таке пояснення — слабка втіха. Навіть один неприємний факт затьмарює загальну ситуацію. Тому саме на цій галузі зосереджуємо зусилля працівників

нашої служби — передовсім маю на увазі наглядову роботу. Взагалі ж у першому півріччі провели понад 1100 перевірок різних виробничих об'єктів, у тому числі низку комплексних. Виявили понад 7500 порушень законодавчих та нормативно-правових актів з охорони праці, зупинили майже півтори тисячі виробництв, робіт або надання послуг, які загрожували життю й здоров'ю працівників. За кількістю виявлених порушень сьогоднішні показники значно «рясніші» за минулорічні. З одного боку, спеціалісти Держгірпромнагляду взялися «копати» глибше і професійніше, з другого — роботодавці не обтяжують себе турботою про створення належних умов праці. На жаль, поки що керівники не відчують повноти відповідальності, розраховують на те, що якийсь минеться.

Але заходів вживають адекватних: до прокуратури направлено 15 подань, накладено штрафи на загальну суму близько 70 тис. грн. Серед тих, кого покарали гривнею, 260 перших керівників виробництв.

УК Тобто саме такі санкції передбачені за подібні порушення?

— Утім-то й річ, що сьогоднішнє законодавство доволі поблажливе. Максимальний розмір штрафу становить лише 102 гривні. Що таке 102 гривні для великого промислового підприємства? До того ж у нас у штаті всього 21 інспектор, а об'єктів з високим

ДОСЬЄ «УК»

Ігор ПАНТЕЛЄВ. Народився 1962 року в місті Єнакієве Донецької області. Закінчив Комунарський гірничо-металургійний інститут. Трудову діяльність розпочинав старшим механіком шахти. В системі Держнаглядохоронпраці з 1999 року.

ступенем виробничого ризику майже 90 тисяч.

Звичайно, в деяких випадках маємо право застосовувати й інші важелі впливу. Наприклад, передавати справи до органів прокуратури. Але ж це робимо зрідка, коли порушення межують зі злочином. Тож доводиться розраховувати на свідомість керівників, широку роз'яснювальну роботу.

УК Окрім виробництва, ваше відомство відповідає за безпеку і в побуті, на інших життєвих ділянках. Які саме об'єкти викликають тривогу?

— Якщо говорити про Суми, то це стан ліфтового господарства. Коли влаштували фронтальну перевірку багатоповерхівок, вжахнулися, наскільки запущено цю роботу. Чи не вперше за останні роки до ревізії залучили експертів з інших регіонів України. Поставили завдання до 2014 року повністю «закрити» ліфтове питання.

Гострою залишається й проблема газової безпеки. На жаль, в області трапляються неприємності, пов'язані з експлуатацією газових установок чи пристроїв. Зараз упритул підійшли до

розв'язання цього питання, залучивши відповідних експертів до комплексної ревізії наявного господарства.

Третій важливий напрямок — соціально-культурна сфера. Саме там часто-густо трапляються певні неприємності — наприклад, у дитячих садках, лікарнях, школах. Причини, що призводять до нещасних випадків, здебільшого побутові й пов'язані з елементарним незнанням правил безпеки. Наприклад, звичайний тональний крем, губна помада можуть спровокувати вибух кисневого балона, якщо зафіксовано бодай мінімальне витікання кисню.

УК Іншими словами, дивися й дивися...

— Просто дивитися — замало. Потрібно вдосконалювати саму систему охорони праці. Кожен повинен пам'ятати, що головний пріоритет у повсякденні — життя і здоров'я працівників. Поки що більшість переймається економічними питаннями — прибутками, рентабельністю. Це потрібно однозначно, але насамперед слід думати, яка їхня ціна.

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ТВАРИННИЦТВО

А літо красне проспівали

Микола ПЕТРУШЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Останні двадцять років, коли йдеться про молочні проблеми, здебільшого на перший план виставляють ціни. Закупівельні на сировину для переробки. Реалізаційні готової продукції. Їх критикують. З ними обіцяють боротись. Але все залишається практично без змін. Чому? Ціна — наслідок роботи. От про неї ті, хто має створювати умови для піднесення ефективності господарювання, прагнуть мовчати. Не випадково, коли при зустрічі тваринники намагались про свої біди розповісти одному із заступників міністра аграрної політики і продовольства, той просто втік. Вислухати — значить взяти на себе певні зобов'язання. Знав, що нічого не змінять. Але реалії життя не уникнути.

Вони складаються так, що тим, хто визначає аграрну політику держави, простіше прикривати свої прорахунки і недоробки видимістю боротьби за оптимальні ціни, ніж виправляти помилки попередніх років.

Навіщо перед жнивами селянин шукає ножа

Свого часу горе-політики, які наполягали розпустити колгоспи, дбали не про пошук ефективної форми організації праці. Як показав час, не це їх цінкавило. Вони боялись організованої структури, яка могла б відстоювати інтереси села, а отже й держави. Колгоспи реформували, а заодно й пограбували, посявши там розбрат. Селянина залишили наодинці з проблемами. При цьому на державному рівні всіх нас запевнили, що одноосібник молока вироблятиме більше і кращого, ніж колгосп. Двадцять років тому, коли в селі ще було кому працювати, справді, корівок на подвір'ях селян додалось. І молоко вони хотіли продавати на переробку.

Але знайшлися люди, які при цьому прагнули вершки зняти собі, а відвійки залишити виробнику і споживачу продукції. Шлях досягнення такої мети один: низькі закупівельні ціни на молоко. Зрозуміло, працювати собі на збиток ніхто не буде. Корівки пішли під ніж. Тим часом село старіє. І якщо сьогодні за молоко уже пропонують європейську ціну, то тварин у селі тримати практично нікому. Залишаються тільки сільгоспідприємства. Але й вони поставлені в такі умови, що, образно кажучи, заробляють лише на пилку, аби валити для посередника дерева.

Тож не випадково перед жнивами не один фермер із сердечним боєм мусив різати корів, аби придбати пальне, запчастини. І так

ПРОБЛЕМА. Молочна галузь потерпає через брак системного підходу до її ведення

— щороку. Тому поголів'я корів катастрофічно зменшилось. Спеціалісти стверджують, що їх залишилось менше, ніж було одразу після Великої Вітчизняної війни.

Аби хоча б якось підтримати галузь, виробникам молока доплачували дотацію за реалізовану на переробку сировину. В цьому році її не стало. Як стверджує голова правління «Укрмолпрому» Василь Бондаренко, це зумовило падіння закупівельних цін на молоко і зростання роздрібних цін на всю продукцію молокопереробних підприємств.

Тобто постраждали і виробники молока, і його споживачі.

Більше зерна — менше молока?

Україна має намір вдвічі збільшити виробництво зерна. Це, звичайно, реально і потрібно. Але чи звертав хто увагу на те, що із зростанням намоло-

тів у державі зменшується кількість корів? Це випадковість чи закономірність, породжена певними прорахунками? Державні діячі (не плутайте їх з політиками, які думають лише про вибори) мали б замислитись: «Чому при збільшенні зерна не поліпшується ситуація в селах?» Логічно, що наступним запитанням мало бути таке: «Куди дівається зерно, хто має від нього прибутки?» Відповідь лежить на поверхні: зерно наповнює кишені посередників, які перепродують його за кордон. Отож мав зробити висновок державний діяч: більше зерна треба пропускати через ферми. Для селян його окупність зросте у 2–3 рази. При цьому додаватимуться нові робочі місця, більше податків надходитиме до місцевих і державного бюджету. Значить, молоко — не просто продукт, а державна політика, якою мають займатись державні діячі, а не спекулянти і політики.

А тепер скажіть: хто за останні двадцять років пов'язував розвиток рослинництва і тваринництва? Лише окремі керівники, які зберегли господарства ще з радянських часів. Тому поле в них працює на ферму, а отже, й на людей, які виробляють продукцію, а не на спеку-

ку галузі в інтересах фермерів і держави. А в Англії, коли все було гаразд з виробництвом молока, вирішили були відмовитись від асоціації його виробників. Через певний час розпочались проблеми: фермерів нікому стало захищати від спекулянтів різного рівня. По-

Торік середньостатистичний українець спожив 210 кілограмів молока і молокопродуктів при фізіологічній нормі 380 кілограмів.

лянтів. На жаль, на державному рівні такого взаємозв'язку бракує.

Мені зауважать, що в ринкових умовах ніхто не має права диктувати. Цього робити не треба. Держава має створювати умови для гармонійного розвитку аграрного сектору економіки, аби гарантувати власну продовольчу безпеку. Проводити її лінію повинне галузеве міністерство, яке має чітку вертикальну структуру. Однак належного впливу на забезпечення збалансованого підходу до ведення господарства воно не здійснює. Цим скористались різні новоутворені формування, які намагаються перебрати на себе функції міністерства. Мета у них одна: жити за рахунок села. Звісно, корів від цього не стане більше. При цьому, знову на жаль, міністерство недостатньо враховує думки і пропозиції громадських організацій товаровиробників. Тим часом, приміром, у Франції галузеве відомство є по суті робочим інструментом таких формувань. Вони змушують його проводити узгоджену політику розвит-

ку галузі в інтересах фермерів і держави. А в Англії, коли все було гаразд з виробництвом молока, вирішили були відмовитись від асоціації його виробників. Через певний час розпочались проблеми: фермерів нікому стало захищати від спекулянтів різного рівня. По-

Стратегічне завдання продовольчої безпеки

Виробництво ведеться для задоволення потреб людей. Істина проста, зрозуміла. Але в цьому разі зміст не завжди відповідає формі. За основу беремо те, що продовольча безпека держави передбачає не лише наявність товарів, а й їх доступність. Сьогодні ж молокопродукти можуть купувати далеко не всі наші співгромадяни. І те, що на ринках і в магазинах великий вибір, не означає задоволення попиту споживачів. Для багатьох магазини стали скоріше музеями, а не місцем, де можна придбати товар. З підня-

тям тарифів на комунальні послуги попит на молочну продукцію ще впав. Де ж дівається все з полиць? Повертається на повторну переробку. От вам і видимість уявного добробуту. Насправді ж середньостатистичний споживач недоотримує щороку понад сто кілограмів молокопродукції.

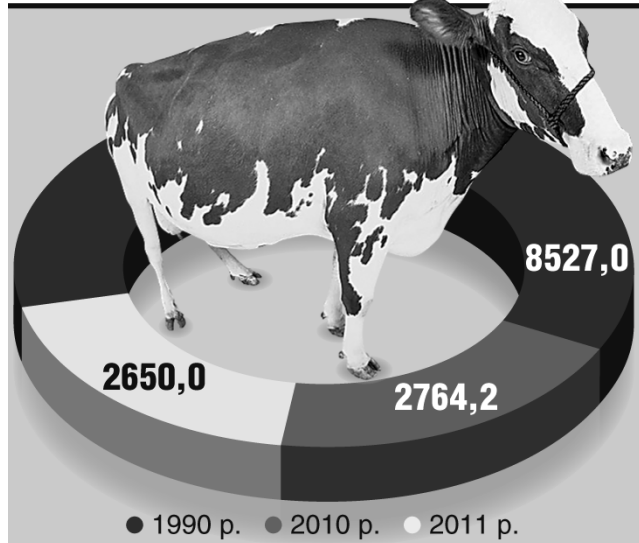
Тим часом спеціалісти стверджують, що ціни на молоко можна знизити. Шлях один: збільшення його виробництва, державна підтримка. Це потрібно не лише сьогодні. Україна проголосила курс на євроінтеграцію. А це неможливо без пристосування молочного сектору до євростандартів. Свого часу делегація «Укрмолпрому» вивчала досвід Польщі реформування молочної галузі для вступу в ЄС.

— Україна, — розповідав генеральний директор ВАТ «Ічнянський завод сухого молока та масла» Віктор Кияновський, — мала кращі стартові умови. Але в процесі реформ ми загубили більшість на працівників. Повернувшись до дрібнотоварного виробництва, ми втрагали не лише корів, молоко, а і його якість. Галузь відкинули на десятиліття назад. Подібні проблеми були і в поляків. Для їх розв'язання там об'єднались держава, виробники і переробники молока. Координує роботу Національна асоціація польських молочників, яку всі підтримують, бо вона відстоює і державні, і кожного споживача та виробника інтереси. В Україні немає такого розуміння ролі Національної асоціації молочників. Тому в галузі сім няньок, а справжнього координатора немає.

— Польський досвід, — підсумував голова правління «Укрмолпрому» Василь Бондаренко, — дуже повчальний для нас. Враховувати маємо те, що квоти на виробництво визначаються для держави з рівня, досягнутого на день переговорів. Значить, якщо хочемо йти в Європу, треба більше виробляти вже зараз. Шлях один — спеціалізація, концентрація і механізація виробництва.

Що до цього додати? Нещодавно в ЗМІ з'явилося повідомлення про відмову Росії від українських твердих сирів — у них виявили замінники молока. А в Києві розширюється мережа магазинів, де продають молочну продукцію з Білорусі. Дедалі більше споживачів віддають їй перевагу. Вже й осінь настала. Саме час підбивати підсумки роботи. Тим часом Міністерство аграрної політики і продовольства збирає дані про зменшення кількості корів. Якщо раніше літо було порою великого молока, то тепер — вирізання тварин. То куди ж ми йдемо?

Кількість корів в Україні по роках, тис. голів

За даними «Укрмолпрому»

15 Анатолій Дем'яненко: «Перша сивина у мене з'явилася у 25 років»

16 90 років тому визначився перший український футбольний чемпіон

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

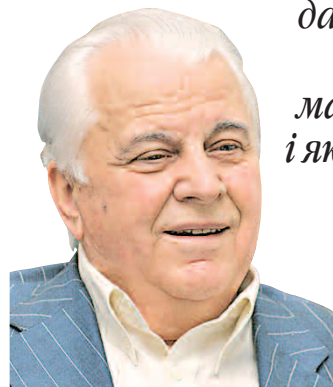
UEFA
EURO2012
POLAND-UKRAINE

ЧЕТВЕР, 8 ВЕРЕСНЯ 2011 РОКУ

№16

ПРЯМА МОВА

ЛЕОНІД КРАВЧУК:

«Чемпіонат дасть нам уявлення про те, якими ми маємо бути завтра і якими повинні бути сьогодні. Турнір дасть нам іншу інфраструктуру: за якістю і за масштабами».

Перший Президент України про значення Євро-2012 в житті України

«Олімпійський» виходить на фінішну пряму

фото Олександра ЛЕПЕХИ

Арбітрів розсудить УЄФА

КАДРИ. Захищати футболістів означає захищати імідж гри. Таку настанову отримали від УЄФА міжнародні арбітри Європи напередодні нового сезону на рівні клубів і збірних, інформує офіційний сайт європейського футболу uefa.com. Головний офіцер арбітражу УЄФА П'єрлуїджі Коліна озвучив це послання під час заходів у Монако, які ознаменували старт нової єврокубкової кампанії. Він також підкреслив загальне задоволення щодо нинішнього експерименту із залученням двох додаткових рефері й нагадав про «грудневий момент істини» для європейських арбітрів елітної категорії, котрі прагнуть отримати призначення на обслуговування поєдинків Євро-2012.

Суддівський корпус фінальної стадії Євро-2012 буде визначений у грудні. «До тих пір за рефері УЄФА елітної категорії вестиметься спостереження, а перелік 12 суддівських бригад із чотирьох суддів складатиметься у грудні. З початку лютого по березень 2012 року за обраними арбітрами вестиметься спостереження», — наголосив Коліна.

ТАБЛО

6000 волонтерів

УЄФА планує залучити до проведення матчів Євро-2012 в обох приймаючих країнах. Добровольці здійснюватимуть різнопланову допомогу в 20 напрямках та працюватимуть в офіційних місцях турніру.

До відкриття НСК «Олімпійський» залишилося чекати рівно місяць. За словами віце-прем'єр-міністра — міністра інфраструктури України Бориса Колеснікова, головна спортивна арена столиці стане до ладу 8 жовтня

НА КОНТРОЛІ «УК». Наші кореспонденти поцікавилися, як готується до Євро-2012 головна спортивна арена столиці

«Українці і поляки організують грандіозне свято»

ОЦІНКА. Президент УЄФА переконаний, що підготовка до Євро-2012 триває на високому рівні

Георгій КОСИХ,
«Урядовий кур'єр»

Україна та Польща будуть вчасно готові до проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Сумнівів в цьому не має президент Європейського футбольного

союзу (УЄФА) Мішель Платіні, про що він заявив в коментарі французькій радіостанції RMC.

«Я знаю, що були сумніви щодо організації Південно-Африканською Республікою ЧС-2010, Мексикою — ЧС-86, та багатьох інших великих подій. Але врешті-решт усе було добре. На Євро-

2012 команди матимуть найкращі умови, а вболівальники чудово проведуть час. Українці і поляки організують грандіозне свято. Ми важко працювали, важко працюємо, але все буде добре», — наголосив Мішель Платіні.

26–27 вересня шеф європейського футболу відвідає Україну

і Польщу з інспекційним візитом, під час якого ознайомиться із станом підготовки ключових об'єктів наступного чемпіонату.

Тим часом готується прийняти перших спортивних уболівальників новозбудований до Євро-2012 стадіон у Вроцлаві. 10 вересня на ньому відбудеться бок-

серський поєдинок Віталія Кличка з поляком Томашем Адаменком. За словами українського чемпіона, в контексті майбутнього Євро-2012 двобій на новому стадіоні стане хорошою передмовою до того, що нас очікує в Україні та Польщі наступного року.

З ПЕРШИХ ВУСТ

Запишіть мене у волонтери!

Начальник відділу українського місцевого оргкомітету «Євро-2012 України» Андрій БАНЦЕР

Волонтери УЄФА — люди, які на громадських засадах долучаються до організації будь-якого великого футбольного форуму. Добровольцями можуть стати бажаючі практично будь-якого віку (до 1 березня 2012 р. претенденту має виповнитися 18 років, максимальний віковий ценз не обмежений). Помічник чемпіонату працює на заходах турніру не через гроші, а заради унікального досвіду.

Про те, що потрібно знати претендентові на почесне звання «волонтер УЄФА», «Урядовому кур'єру» розповів начальник відділу українського місцевого оргкомітету «Євро-2012 України» Андрій БАНЦЕР.

УК З чого варто почати кандидату, який бажає стати добровольцем?

— На чемпіонаті Європи в Україні та Польщі будуть працювати волонтери двох підрозділів: одні представляють УЄФА, інших помічників набирають міста-господарі. Потрібно визнати, що відбір волонтерів Європейського футбольного союзу відрізняється особливою суворістю. На перший погляд процес реєстрації може здатися досить складним. Але обачність повністю виправдана, адже на Євро-2012 повинні працювати кандидати, які впевнені у своєму бажанні допомогти в організації турніру.

УК Де проходить реєстрація?

— Тільки на офіційному сайті УЄФА в Інтернеті, у відповідному розділі «Волонтери» на сторінці Євро-2012. Претендентові запропонують заповнити анкету англійською мовою (до слова, знання цієї міжнародної мови, спілкування — обов'язкова умова для всіх кандидатів). Уся інформація в анкеті має для нас важливе практичне значення. Серед іншого, наприклад, ми просимо вказати дані про розмір одягу і взуття. Це необхідно, оскільки ми не хотіли б, щоб при видачі волонтерської уніформи від Adidas когось очікував неприємний сюрприз — одяг був би замалий...

До того ж у нас є велика кількість вакансій в одному з напрямків — «Транспортне обслу-

говування» (Event Transport). Якщо хтось хотів би спробувати себе в цій галузі, йому потрібно вказати номер, категорію і дату видачі посвідчення водія.

УК Чи має значення досвід роботи претендента?

пройти випробування на міцність десь на підприємстві, але у яких є чітка мотивація, мають більше шансів бути прийнятими в команду, ніж ті, у кого є досвід роботи, але немає чіткого розуміння своєї місії на європейському форумі. Чим докладніше в анкеті написано про те, чому претендент хоче працювати на Євро-2012, тим імовірніше, що він опиниться серед нас.

УК Прийом заявок триває два місяці. Число вже зареєстрованих кандидатів виправдало ваші сподівання?

— Цілком. Нам надійшло десять тисяч правильно оформлених заявок від претендентів, що є дуже високим показником. Приміром, за аналогічний період напередодні Євро-2008

Канади, Росії, Узбекистану... Загалом представлений весь світ.

УК Могли б скласти приблизний портрет потенційного волонтера?

— Якщо говорити про Україну, то серед наших кандидатів 63% — представниці слабкої статі. Так що типовий український претендент — це, певно, молода дівчина. До речі, порівняно з чемпіонатом Європи в Австрії і Швейцарії, де середній вік волонтера був 34 роки, основна частина наших добровольців належить до вікової категорії від 18-ти до 30 років.

УК Хто займається відбором претендентів?

— Обробку заявок, а також співбесіди з кандидатами проводить

цювати добровольцями під час жеребкування фінального турніру чемпіонату Європи 2 грудня, повинні покваліфікуватися. Команда волонтерів для цього заходу буде підібрана саме у вересні.

УК Що ви порадите кандидатам, які хочуть працювати в одному з міст-господарів, але там не проживають?

— УЄФА відразу попереджає всіх кандидатів, що волонтери, які влітку 2012-го прийдуть з інших країн і міст, повинні самі подбати про своє проживання. Ми їм зможемо запропонувати лише консультаційну допомогу.

УК У травні цього року наш знаменитий співвітчизник Віталій Кличко був представлений послом волонтерського руху Євро-

29 серпня відбувся перший випуск волонтерів, які пройшли професійно-орієнтований розмовний курс мовної підготовки для обслуговування фінальної частини чемпіонату Євро-2012. Перші двадцять випускників пройшли інтенсивний курс навчання тривалістю два тижні. Планується, що кожен три дні такі сертифікати отримуватимуть ще близько 18 волонтерів. До початку чемпіонату планується випустити понад три тисячі волонтерів

— Значною мірою враховуватиметься професіоналізм, а також те, чи відповідає кандидат нашим основним критеріям, передусім — чи володіє англійською мовою. Ще більше, ніж досвід роботи, цінується мотивація. З надісланих заявок впливає, що навіть звичайні студенти молодших курсів, які ще не встигли

кількість охочих була в кілька разів менша.

УК Наскільки активні жителі України?

— Наші співвітчизники демонструють великий інтерес до роботи волонтера на Євро-2012. На сайт УЄФА надійшло вже близько шести тисяч анкет з України. Радше, що інтерес проявляють жителі приймаючих міст — на цей момент активні кияни, харків'яни та львів'яни. Донедавна поки що не так охоче, як хотілося б, прагнуть стати волонтерами УЄФА. Хоча, гадаю, висновки робити передчасно.

УК З яких ще країн присилають заявки?

— Географія претендентів надзвичайно широка. Вже зараз є багато кандидатів з досить екзотичних країн — Маврикію, Камеруну, Бразилії, Китаю, Об'єднаних Арабських Еміратів, Австралії, Конго, Мексики. Не кажучи вже про те, що до нас звернулися з країн Європи, США,

спеціальна команда волонтерів-рекрутерів. В Україні вона налічує 96 осіб, які, в свою чергу, також пройшли в цьому році відбір. Усі вони професіонали і мають у середньому чотири-п'ять років досвіду роботи з набору персоналу в різних організаціях.

УК Де будуть проходити співбесіди?

— Інтерв'ю з претендентом проходитиме в тому місті, в якому він висловив бажання працювати під час Євро-2012. Зрозуміло, це складно буде здійснити з кандидатами, які представляють країни Західної Європи або інші континенти. Інтерв'ю з ними ми проведемо по «Скайпу». А ось потенційного волонтера з Польщі, якщо він, припустимо, хоче працювати у Львові, запросять на співбесіду до столиці Галичини.

Перші співбесіди відбулися на початку вересня в Києві. Вони будуть проходити у вихідні дні. До слова, хоча реєстрація на сайті УЄФА триватиме до 30 вересня, ті претенденти, які хочуть пра-

2012. Чемпіон світу з боксу серед професіоналів при цьому підкреслив, що підтримуватиме волонтерів не тільки морально, а й суто практичними порадами.

— Один з найпопулярніших українських спортсменів сучасності особисто буде проводити співбесіди з деякими кандидатами. І це не рекламний трюк. Після поєдинку з польським суперважкоатлетом Адамеком Віталій Кличко з головою порине в роботу. Він працюватиме з кандидатами за двома напрямками — «Безпека та правопорядок» і «Транспортне обслуговування». З підтримкою порядку, гадаю, все зрозуміло: хто, як не Віталій Володимирович, у цій галузі визнаний авторитет. Що стосується транспорту, то ще під час презентації логотипа волонтерів УЄФА Євро-2012 Віталій Кличко підкреслив, що, на його думку, це ключовий момент при організації такого грандіозного спортивного свята.

Юрій ТРОХИМЧУК
для «Урядового кур'єра»

ПРЯМА МОВА

Педро КОРРЕЯ,
голова департаменту планування і продажу квитків УЄФА:

«Загалом за 20 напрямками діяльності нам потрібно 5,5 тисячі помічників турніру в обох країнах-господарях. УЄФА надасть можливість 8 найкращим волонтерам футбольного чемпіонату Євро-2012 з України та Польщі стажуватися у штаб-квартирі футбольного Союзу, а згодом інтегруватися в нашу організацію».

Віталій КЛИЧКО,
посол Євро-2012:

«Важливо підтримати Україну на шляху до історичного чемпіонату і показати світу, що ми гідні події такого рівня. Волонтери — це команда однодумців, яка буде обличчям України для сотень тисяч гостей турніру. Деякі інтерв'ю з кандидатами я проведу особисто. Можливо, саме з тобою. Приєднуйся»

РАКУРС

«Нас рятує те, що кожен намагається вижити самотужки»

Доктор політичних наук
Максим РОЗУМНИЙ

Без перебільшення, увесь світ був здивований вибухом насильства, яке кілька днів тримало в напруженні Великобританію. Погроми, підпали, грабіж. І це — в державі, яку прийнято називати зразком демократії, а мігранти вважають за честь обрати місцем свого проживання. Бунти вгамували. Кілька тисяч їх учасників заарештували. Прем'єр-міністр Великобританії не забувся з визначенням причини безпорядків. Діагноз поставив дуже серйозний: деградація суспільства. Така хвороба не лікується ні поліцейським кийком, ні запровадженням водометів, ні залученням військ для наведення порядку. Вона — наслідок соціально-економічної політики. Погромники виступали водночас як хулігани і жертви системи.

Звичайно, англійці ще довго з'ясовуватимуть деталі. Але корінь проблеми в усіх на видноті — розрив у доходах і якості життя багатих та бідних. Протестують проти цього не лише в Лондоні. На вулиці виходять жителі багатьох країн. Вимога одна: справедливість! А якщо поглянути на наше обличчя у дзеркалі лондонських подій. Що побачимо? Про це — розмова кореспондента «УК» із завідувачем відділу політичних стратегій Національного інституту стратегічних досліджень Максимом РОЗУМНИМ.

УК Максиме Миколайовичу, лондонські події для нас — лише інформація «про їхнє життя» чи сигнал тривоги, на який треба реагувати?

— Події в Лондоні свідчать, що настають нові часи для всього світу. Особливо болісними можуть бути зміни для європейських країн. Великобританія впродовж останніх сторіч була однією з найрозвиненіших і впорядкованих держав Старого Світу. Про високі стандарти життя і захищеність її громадян свідчить хоча б той факт, що саме в Лондоні традиційно купують квартири і навчають своїх дітей нові багатії з країн пострадянського простору. І якщо вже в цьому місті не вдається досягти соціальної й міжнародної гармонії, то це означає, що хаос, насильство і несправедливість підійшли впритул до кожної домівки на нашій планеті. Від соціальних катаклізмів нас відділяє тонка грань моралі, взаємної довіри і легітимної влади.

В Україні, як і в багатьох інших країнах світу, ця межа між світлом і темрявою дуже хистка. Ми не віримо одне одному, не довіряємо владі й правоохоронним органам, ми не маємо спільної ідеології та визнаних усіма норм і цінностей. Ці обставини роблять український соціум дуже вразливим щодо нових чинників нестабільності.

Поки що в нас не дуже гостро стоїть проблема інтеграції новітніх мігрантів, групи маргіналізованої молоді не набули організованих форм і не перейшли на

антисоціальні позиції. Нас рятує те, що кожен намагається вижити самотужки, відшукуючи в суспільному виробництві нові й нові ніші, у тому числі виїжджаючи за кордон у пошуках кращого життя. Але якщо цей простір виживання буде істотно зменшений — візовими бар'єрами, спадом виробництва, демографічною кризою, — ми опинимося з соціальною деструкцією сам на сам. При цьому слід зауважити, що в нас немає такої ефективної політичної системи і поліції, яка сьогодні захищає жителів Лондона чи Бірмінгема.

УК В Україні здійснюються реформи. Чи дають вони людині той захист, якого потребують мільйони громадян?

Прагнемо єднання, а не розбрату

— Сьогоднішні реформи вимушені. Вони викликані дисбалансом, який виник між зобов'язаннями держави перед громадянами та її реальною спроможністю. Оскільки спроможність нижча за зобов'язання, не лишається нічого іншого, як скоротити зобов'язання. Це шлях болісний, але, за великим рахунком, справедливий. Бо залишити все як є — означає свідомо взяти курс на соціальну катастрофу або визнати, що соціальні гарантії будуть надаватися вибірково, в ручному режимі, залежно від рішення розподільчих органів. Така ситуація неминує породжує корупцію, а точніше — вона робить корупцію тотальною і безальтернативною.

Інша річ, що скорочення соціальних гарантій має супроводжуватися, як мінімум, ще двома діями. По-перше, треба створити систему контролю за розподілом тих суспільних благ, які ще має у своєму розпорядженні держава. Таку систему контролю створюють доступ до публічної інформації, парламентські процедури, розвинуте місцеве самоврядування, самостійні профспілки. Щоб усе це почало працювати, потрібно реформувати політичну систему. Але вона ефективно діятиме тільки тоді, коли зміниться полі-

тична культура маси й еліти, сформується нова свідомість — свідомість господаря своєї країни.

По-друге, держава має подбати про те, щоб сукупний суспільний продукт, а відповідно й державний бюджет, який спрямовується на соціальне забезпечення і захист громадян, не скорочувався, а зростав. Ідеться про стимулювання підприємництва і виробництва, розвиток нових технологій та промислових інновацій, залучення інвестицій і вигідне позиціонування в міжнародному поділі праці.

Якщо ці дві вимоги задовольняються, реформи принесуть оздоровлення українській економіці й суспільству. Якщо ні — буде черговий перерозподіл спільного пирога на користь олігархії та наближених до механізмів розподілу чиновників.

УК Така роль держави. А якою має бути соціальна відповідальність бізнесу?

— Якщо ми говоримо про великий бізнес, а точніше — про власників значних капіталів з числа громадян України, об'єднаних політично-економічними зв'язками з дер-

ДОСЬЄ «УК»

Максим РОЗУМНИЙ. Народився 1969 р. в Києві. Завідувач відділу політичних стратегій Національного інституту стратегічних досліджень, професор Національного педагогічного університету ім. М.Драгоманова. Доктор політичних наук. Наукові інтереси: соціальна комунікація, ідеологія, демократичний транзит, етнополітологія. Член Національної спілки журналістів України, Національної спілки письменників України.

є першим претендентом на революційні інциденти та посідає дуже слабкі міжнародні позиції, а отже, є потенційним об'єктом зовнішнього втручання.

Тому є всі передумови для переходу нашого великого капіталу до другого типу стратегії — вкорінення в соціальному і політичному ґрунті України. Символом такого повороту обличчям до власної країни, гадаю, можна вважати будівництво «Донбас Арени» керівництвом футбольного клубу «Шахтар» й аналогічні кроки підприємницької еліти Харкова, Дніпропетровська. Ніби було продемонстровано: життя в кожному з цих міст не закінчується, нові господарі соціальних благ вірять у те, що тут буде кому грати у футбол і буде кому ходити на стадіони. Цей нібито нехитрий

гарантії. Суспільство зацікавлене, щоб ця угода відбулася, а про окремі її положення вже можна буде говорити конкретно.

Питання в тому, наскільки тривкою буде ця орієнтація великого капіталу і наскільки широко тлумачитиметься поняття власної країни відбуватиметься за принципом боротьби — «свої» проти «чужих», то на соціальні розколи і розмежування накладуться ще й регіональні, етнічні, релігійні, а слідом за тим і політичні.

УК Яке місце в суспільній угоді між капіталом, державою і суспільством відводиться гуманітарній політиці?

— Традиційно в Україні гуманітарні питання вирішують за залишковим принципом. З перших років незалежності нагальними були питання Чорнобиля, потім економічного колапсу, політичної нестабільності. А гуманітарні відкладали на майбутнє. Втім, деякі ключові положення були все-таки сформульовані — розуміння нації як громадянсько-політичного феномену, державний статус української мови... Але спроби проводити більш визначену гуманітарну політику, намагання використати патріотичні настрої для здійснення активніших суспільних трансформацій призводили здебільшого до конфліктів та непорозумінь. Тому ідеологічні питання у нас зазвичай піднімає опозиція, а партія влади, прагнучи зберегти стабільність, уникає загострень у гуманітарній сфері.

У нас гуманітарна складова державної політики за інерцією тлумачиться переважно як сфера ідеології. Хоч у країнах ліберальної демократії це поняття радше пов'язують із забезпеченням прав людини, соціальним захистом вразливих категорій населення, подоланням наслідків соціальних і природних катаклізмів. Специфічний «людський вимір» національної та міжнародної політики є одним із загальновизнаних пріоритетів світового співтовариства.

Спроби привести у відповідність до нього розуміння гуманітарної політики наші уявлення та визначити пріоритети держави в цій сфері у нас були і раніше. Нині розробляється чергова редакція Концепції гуманітарного розвитку України. Попередній проект розглядався в уряді 2008 року. Але знайти баланс між інтересами нації, яка щойно утверджується як держава, та інтересами людини в контексті їх безумовного пріоритету в сучасній ліберальній парадигмі соціальності дуже важко. Тож чекатимемо на документ і сподіватимемося, що він дасть відповіді на наші запитання. Чи принаймні стане предметом для подальшої дискусії. Дискусія ця вкрай важлива, адже в ній має визначитися наша формула національної консолідації.

Микола ОЛЕКСАНДРЕНКО
для «Урядового кур'єра»

КУЛЬТУРА

Що готує арт-ринок українським митцям

ЖИВОПИС. На мистецьких аукціонах важить ім'я, ціна на попередніх продажах, легенда навколо картини і її автора

Георгій-Григорій
ПИЛИПЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Нещодавно в Швеції після смерті дружини розпродавав майно. Мариністичний пейзаж оцінювачі виставили в Інтернеті за 1500 доларів. Тим часом навколо картини зчинився неймовірний ажіотаж. За детального аналізу фахівці визнали в ній роботу Айвазовського, і вона «пішла» за... 1,2 млн доларів.

У кожному творі митця є комерційна складова, яка, зрозуміло, не зводиться до вартості полотна, фарб та часу, витраченого на малювання. Важить ім'я, ціна на попередніх продажах, легенда навколо художника і картини. І рейтинг.

Роботи феоодосія Айвазовського представляють мистецтво XIX століття. Серед крахтих художників XX ст. за рейтингом The Times, на запит якого у 2009 році відгукнулися аж 1,4 млн читачів, 17-те місце посів Казимир Малевич, чий творчий шлях розпочався в Україні. На 95-й позиції наш Олександр Архипенко. Очолив список з 200 імен Пабло Пікассо. До речі, Сальвадор Далі посів 26-те місце.

Ціни підвищують на «своїх»

Поки що найбільшою сумою, яка пролунала на художніх аукціонах світу, вважають 140 млн доларів. Таку ціну виклав на «Сотбіс» американський продюсер Геффен у листопаді 2006 року за абстракціонізм під назвою «№ 5, 1948» Джексона Поллока (1912-1956). Той, кого навчили бачити світ реалістично, звісно, здивований. Та, як пише визначний український культуролог Сергій Кримський у «Ранкових роздумах», «Абстракціонізм у мистецтві виявив, що світ можна відображати і за властивостями, а не тільки за речами».

Ціни на аукціонах, особливо на своїх митців, до кризи накручували нудуриші з Росії, Китаю, Індії... Нашим митцям на міжнародному ринку важко без підтримки національного капіталу. В художніх колах столиці вважають, що краще продавати свої роботи в Москві, де ціни на порядок вищі. Таким чином склала собі ціну в Україні Оксана Мась. Цінують у Москві Василя Цаголова, Олександра Гнилицького... Список можна продовжити.

Щоб зорієнтуватися на арт-ринку, бажано зважити думки хоча б трьох осіб: мистецтвознавця — щодо художньої вартості та змісту, арт-дилера, галериста з поясненням комерційної вигоди, та прислухатись до ЗМІ, які націлені на акту-

Картини відомих майстрів можуть забезпечити безбідне життя їхнім власникам. На торгах у Швеції полотно Айвазовського продали за 1,2 млн доларів

альність митця в певному часі. Тож послухаємо, що кажуть фахівці.

«Важливіші за рейтинг — зарубіжні аукціони»

— Рейтинги — це досить суб'єктивно, — каже викладач кафедри мистецтвознавства та експертної діяльності, представник аукціонного дому «Дукат» Михайло Кулівник. — До того ж, коли ми

асоціюється з сучасним мистецтвом. Якщо дивитися рейтинги, то в першій десятці художники саме «контемпорарі арт». Але в сучасному мистецтві є представники інших напрямків.

На мою думку, рейтинги потрібні самим митцям, щоб їх показувати клієнтам. Загалом роботи художників з чільного місця в рейтингу коштують від 3 тисяч доларів. Важливіше за рейтинг — прорив на зарубіжні аукціони. Ціни на західних

в «правильних» журналах і газетах.

Загалом про ціноутворення говорити складно. У нас процвітає практика, коли художник продає свої роботи сам. Це велика проблема нашого арт-бізнесу. В Західній Європі та Америці такого немає.

На мою думку, є недооцінені художники, за якими ще будуть ганятися наші колекціонери. Це харків'яни Вадим Петров, Олексій Аполонів — цікавий як колорист. Ахра Аджинджал народився в Абхазії, але давно живе в Україні, — цікавий графікою. Борис Фірцак — театральний художник, цікавий гуашшю... Якщо взяти молоду плеяду, можна відзначити Зою Орлову, Олену Науменко — вона цікава і в своїх інсталяціях, її час ще прийде. Артема Волокітіна з Харкова, яким раніше займалася галерея Павла Гудімова, оцінили в «ПінчукАрт-Центрі».

Тенденція росту цін на твори сучасних художників зберігатиметься. В кризу продають менше, але ціни не знизили. Всі розуміють, що навіть після сенсації на Phillips de Pury Криволап не буде «продаватися» за 80 тисяч доларів в Україні. У нас таких грошовитих колекціонерів можна перерахувати на пальцях однієї руки. З часом бачитимемо дедалі більше робіт наших живописців на західних аукціонах.

Є картини умовно колекційні та інтер'єрні

Галеристи вважають, що існує рівень визнання, коли вартість робіт художника є страховою сумою, котра в будь-якому разі буде повернена на перепродажі картини, бо полотна відомого художника не дешевштимуть. Зазвичай художник сам визначає ціну за роботу. А

галерея додає свої приблизно 35%. В Україні є майже 30 художників, які досягли високої цінової планки. І є колекціонери, які тільки на багети для робіт сучасних художників витратили півтора мільйона доларів. Чи не тому дедалі частіше на київських вулицях в місцях з особливою аурую на очі потрапляють вивіски галерей. Там модно з'являтися різним віпам та зіркам. Навіть податкова служба відреагувала на це явище. І в кризу галереї відкриваються, твори купують, «процес іде»... Як він крокує, дізнаємося від фахівця.

— Будувати рейтинги, коли маємо 20 років країні, це зарано, — вважає арт-куратор галереї сучасного мистецтва на Шовковичній Garna-Gallery Дарина Корчевська. — І треба розуміти, що митець не привласнений певною країною. Він може існувати на її території і жити в своєму світі. Графік Віктор Трубочанінов, роботи якого є в галереї, має майстерню в Чернігові, а живе в Парижі... Він

інтер'єрні. Колекційні створені для вузького кола колекціонерів та музеїв. Вони глибокі за своїм змістом та втіленням. Такі роботи художників Віктора Трубочанінова, Бориса Егізаряна, Давида Ширашидзе, які давно живуть в Україні. Надзвичайно одухотворені картини Олександра Сухоліта. Вони наче про тебе, а це певний критерій справжнього мистецтва.

Ми більше займаємось інтер'єрним живописом, що легший за енергетикою. Він підтримує в житті та прикрашає побут, тобто робить погоду в домі. Такі роботи коштують від 3 тисяч доларів і з часом можуть стати колекційними. Але є роботи значно дешевші. Часто художники не знають справжньої ціни за свою роботу. Ціна складається з таланту художника, його працездатності, популярності його виставок, купівлі робіт, виходу каталогів, фільмів... Важливо, в якій компанії вони виставлені, в якій колекції вже є... Галерея має виставляти тих, хто близький їй за

Галерея має виставляти тих, хто близький їй за духом. Тоді художника і його твори можна натхненно пропагувати.

винайшов своєрідну техніку, відображає наш час з погляду традиції та з точки зору майбутнього. Його твори «тримають» інтер'єр у фільмі про Джеймса Бонда, де грає Пірс Броснан. У рейтингу, крім комерційної та творчої, є ще й модна складова. За професійної команди піарників, фінансової підтримки та з певними знайомствами можна продати будь-що. Це нагадує казку про голого короля.

Для мене нині художник номер один, що змусив замислитися, як ми живемо і як маємо жити, — Оксана Мась. Її проект на Венеційському бієнале з вічною темою гріховності та святості людини представлено сучасно і з національним колоритом. Загалом у сучасних роботах багато фізіології. А ця художниця вражає духовністю. Мені здається, на цьому чиннику повинен базуватися рейтинг. З молодих подобаються митці групи «П'ятка», серед яких Анастасія Подерв'янська.

Я вважаю, є картини умовно колекційні та

духом. Тоді художника і його твори можна натхненно пропагувати.

В галереї Garna представлені художники з ім'ям. Хоч ми не пройдемо повз талановитого, але поки що невідомого митця. З сучасними художниками цікавіше працювати — ми спостерігаємо за їхніми змінами і стаємо частиною цих змін. До того ж, купуючи роботу сучасника, знаєш, що придбав оригінал. Це нагадує казино: ти робиш ставку на художника, сподіваючись, що він буде розвиватися і міцніти в таланті. Отже і ціни повзтимуть угору.

На мою думку, арт-ринок нині перебуває в стихійному стані. Ціни нижчі, ніж до кризи. Щоправда, радує акційна діяльність — можна побачити зафіксовану вартість у каталозі. Важливо те, що існує премія сучасним молодим українським художникам у «ПінчукАртЦентрі». Вона сприяє тому, що молодого митця помітять. Художник — складна професія. І професіонал повинен отримувати кошти та задоволення від неї.

НАОСТАНОК

Хоч би як оцінювали стан арт-ринку, але він склався. Це вже не той базар, коли полотна з Андріївського узвозу купували сувоями, щоб вигідно продати на Заході. В ті часи я потрапив на Монмартр і там впевнився, що роботи з узвозу помітно майстерніші. Чи не тому іноземці до цих пір вважають хорошим тоном привезти з України на батьківщину твори сучасних українських митців? Вони можуть вразити і співвідношенням «ціна — якість».

ТУРИЗМ

Куди пришвартується білий лайнер?

НА ЧАСІ. Україна може стати серйозним гравцем на світовому ринку морських круїзів

Свєн САМАРЦЕВ,
голова Ради з питань
туризму та курортів

Цього року Одеський морський порт має прийняти понад 80 круїзних суден загальною місткістю понад 100 тисяч пасажирів, що на 10% більше, ніж у минулому році. Здавалося б, час проводити гучні прес-конференції та звітувати про успіхи. Натомість керівництво порту б'є на сполох — якщо держава терміново не вживе системних заходів як щодо розвитку інфраструктури для прийому круїзних суден нового покоління, так і для покращення обслуговування пасажирів у приймаючих портах, ми не тільки не збережемо тенденції до зростання, а й можемо втратити партнерські відносини з найбільшими світовими круїзними компаніями.

Без модернізації немає співпраці

А втрачати є що. Світовий ринок морських круїзів у цьому році досягне 16 мільйонів чоловік, у тому числі майже 5 мільйонів у Європі. Лідером в цьому сегменті завжди були Сполучені Штати. Ще одна цифра щодо наших сусідів: тільки в Європі розвиток круїзної індустрії в цілому генерує в усіх

пов'язаних галузях майже 33 мільярди доларів. Торік у приймаючих європейських портах загалом висадилося 23 мільйони пасажирів та 13 мільйонів членів екіпажу круїзних суден. Якщо враховувати, що в середньому їхні витрати тут тільки на екскурсіях, ресторанах, сувенірах тощо коливаються від 100 до 200 доларів, можна сміливо говорити про формування фінансових потоків в обсязі 3–5 млрд доларів.

Саме тому між країнами та портами розгортається боротьба за залучення круїзних суден, де найбільший приз — судна нового покоління довжиною до 300 метрів, здатні перевозити до 5 тисяч чоловік одночасно. Керівництво Одеського морського торговельного порту давно оцінило масштаби й перспективи цього напрямку: збільшення судозаходів в Одесу — це результат системної роботи колективу на міжнародних професійних виставках і конференціях, співпраця з головними круїзними операторами.

Проте якщо технічні характеристики порту в Одесі дають змогу прийняти навіть 2 мегасудна, то в Ялті та Севастополі, які сьогодні теж приймають міжнародні морські круїзи, швартування таких суден відбувається з надзвичайними труднощами. Так, причал ялтинсько-

го порту майже вдвічі коротший, ніж це потрібно для найбільших лайнерів. У Севастополі портова інфраструктура для круїзних суден теж потребує модернізації.

Тож керівництво круїзних операторів уже попередило українських партнерів, що в разі ігнорування таких вимог їхня стратегія щодо України вже найближчим часом може різко змінитися. Однак варто зазначити й таку суттєву деталь: круїзні оператори можуть виступити інвесторами такої модернізації — для цього у них є фінансові і технічні можливості. Тут потрібно лише політичне рішення центральної влади і чітка організація роботи на місцях щодо спрощення умов інвестування.

На чому доїхати до пам'ятки?

Проте однією тільки довжиною причалів проблему розвитку круїзного туризму не розв'язати. Портовому місту і туристичному бізнесу треба одночасно прийняти понад 2 тисяч пасажирів, що вимагає відповідної кількості комфортабельних автобусів, належного простору для їх паркування біля основних туристичних пам'яток, екскурсоводів, що володіють іноземними мовами. Як не згада-

ти про стан самих пам'яток та благоустрій територій навколо них, інформаційні вказівники, туалети тощо. Нині автобуси, що обслуговують «круїзників», збираються чи не з усього Півдня країни і після екскурсії у Ялті їдуть до Одеси, а потім у зворотному напрямку.

Саме тут варто згадати про імідж країни. Пасажири мегалайнерів порівнюють свої враження від портів різних країн, і нерозвиненість відповідної туристичної інфраструктури відразу впадає в око. Якщо через ці причини враження про наші міста зіпсовані, про це потім дізнаються всі родичі і друзі кожного мандрівника. І замість того, щоб використовувати круїзний туризм як потужний механізм формування позитивних вражень та стійкого іміджу туристичної України, ми, хоч як це прикро, можемо отримати зворотний результат. Варто нагадати, що дві третини європейських круїзних пасажирів — це туристи з Великобританії й Німеччини, найбільших генеруючих туристичних ринків Європи і світу, де нам конче потрібно просувати український туристичний продукт.

Не секрет, робота щодо розв'язання означених питань вимагає досить значних фінансових і організаційних зусиль бізнесу і влади, проте до неї слід

приступити вже найближчим часом. Більше того, в Одесі, Ялті, Севастополі всі ці проблеми мають комплексний характер, як і в інших туристичних центрах держави. Скажімо, сучасний аеропорт в Одесі потрібен не тільки для того, щоб зробити місто відправною або кінцевою точкою морського круїзу. Це легендарне і всесвітньо відоме місто з неповторним обличчям та фантастичним туристичним потенціалом давно повинне мати достойне летовище.

І розвиток суднобудування теж

Коротко згадаємо про інші порти країни — Керч, Феодосію, Євпаторію, Очаків, де можна було б розвивати внутрішні круїзи, орієнтовані на ринок України та країн СНД, формуючи засади для сталого розвитку туріндустрії українського півдня в цілому. Яка, до речі, може дати потужний поштовх вітчизняному суднобудуванню, портовому будівництву.

Безумовно, не менший потенціал має і розвиток круїзів «ріка — море». Так, щоб об'єднати зусилля круїзного бізнесу в Чорноморському басейні, утворена асоціація головних гравців на цьому ринку з усіх країн регіону Black Sea Cruise, штабквартира якої знаходиться в Одесі. Ця асоціація вже приєдналася до Ради з питань туризму та курортів, яка об'єднує більшість професійних структур, що працюють задля розвитку української туріндустрії.

Вже розроблено план дій для покращення професійного співробітництва між різними сегментами туріндустрії, задіяними у прийомі круїзного туризму. Проте без системної діяльності влади та приватно-державного співробітництва весь комплекс проблем не розв'язати. Саме тому Рада з питань туризму та курортів вже звернулася до Кабінету Міністрів з проханням прийняти спеціальне рішення щодо заходів з розвитку морського круїзного туризму. В разі формування системної стратегії в цьому сегменті туризму Україна має всі підстави для того, щоб стати головною круїзною державою Чорного моря і увійти до переліку провідних гравців світового ринку.

Технічні характеристики Одеського порту дають змогу прийняти навіть два мегасудна

«Мізунь» виїде на карпатському трамваї

Ольга ЛОБАРЧУК,
«Урядовий кур'єр»

ІНВЕСТИЦІЇ. За всієї туристичної розмаїтості Прикарпаття хто не спокуситься спробувати мінеральної води з тих рідкісних у світі, що і в космосі не змінила своєї структури? Запитаєте, як мізунська «Горянка» потрапила в космос? Бо космонавти залюбки приїжджали у карпатську глибинку на реабілітацію цією мінеральною водою в місцевий санаторій «Джерела Прикарпаття». А Георгій Береговий взяв її для експериментів у космосі. Результати, навіть порівняно з іншими цілющими водами, виявилися унікальними. Тож і сьогодні «Горянка»

сприяла припливу в ці краї інвесторів, які беруться за розвиток інфраструктури.

Серед найбільших проектів — початок будівництва майже на тригектарній площі урочища Савчинець на території Старомізунської сільради відпочинкового комплексу «Мізунь», який має стати окрасою Долинського району та й загалом туристичної Івано-Франківщини.

Тож «Вигодський вузькоколіїці», що поблизу, доведеться невдовзі везти туристів, які люблять первозданність природи, ще на кількадесят кілометрів углиб гір. Карпатський трамвай рушатиме зі станції, від якої за кількост метрів розташується двоповерховий

ресторан, будиночки-вілли на кількадесят сімей, адміністративний та відпочинково-оздоровчий корпуси з процедурами апі- та герудотерапії.

Років вісім тому такий екологічно чистий вид транспорту, як карпатський трамвай, починався з одного відреставрованого вагона. Тепер має кабриолет та своєрідне «СВ», в якому прагматика і романтики, весільні пари і просто закохані втікають від гамірних міст понад столітньою вузькоколією до незайманої природи. Тут тільки гілля алин та буків постукує у вікна.

Щоправда, відпочинок у туркомплексі «Мізунь» слід планувати не раніше 2015-го. Саме тоді новобудова, вартіс-

тю 70 млн грн, які вкладає вітчизняна фірма «Ю.М.І.», прийме перших відпочивальників. Цього року освоєно понад 2 млн гривень. Якщо проект запрацює на повну силу, робочі місця матимуть близько 150 фахівців.

Крім знаменитої мінеральної «Горянки», тут чекають свого інвестора ще шість свердловин цілющої води і земельні ділянки, які добрим господарям і роботодавцям пропонує місцева влада на пільгових засадах.

Цей край давно освоюють любителі екстремальних видів спорту. А самі гори природою створені для зимових видів спорту, зокрема й проведення зимової Олімпіади-2020.

На велосипеді — по Великій Ялті

Людмила ЩЕКУН, «Урядовий кур'єр»

МАРШРУТ. Ще на початку літа ялтинські депутати затвердили програму «Створення інфраструктури велотуризму у Великій Ялті». А нещодавно укладено договір про спільну діяльність з громадською організацією «Фрирайт» щодо створення інфраструктури для шанувальників велосипедних подорожей.

Згідно з документом, «Фрирайт» бере на себе розробку й створення екскурсійних і туристичних веломаршрутів, велотрас та зон для проведення спортивних змагань і тренувань на Південному березі Криму. Також організація займатиметься створенням велопарку в ялтинському сквері Перемоги. Як запевнили в громадській організації, всю інфраструктуру створюватимуть відповідно до стандартів міжнародних норм і вимог проектів «ЄвроVELO» і «Грінвейз».

Крім того, в рамках реалізації програми передбачено створення велосипедних інформаційних туристичних центрів (пунктів).

У свою чергу міська влада має передбачити розвиток мережі громадського транспорту так, щоб врахувати пересування на велосипедах місцевих жителів і гостей міста.

